

Het is alweer 27 jaar geleden. Ik begon mijn onderwijscarrière in groep 3.

De leerlingen leerden letters verklanken; b-oo-m, boom! We waren eindeloos bezig met technisch lezen van wisselrijtjes (bak, zak, pak, dak, wak). Oefening, herhaling en kilometers maken waren de sleutelwoorden. Net zo lang tot ze begrepen wat ze aan lezen waren. En dan krijgen leerlingen er meestal geen genoeg van. Overall om hen heen is tekst en ze zijn de hele dag nieuwsgierig om hen heen aan het lezen. Er gaat een wereld voor ze open!

Nu beleef ik dit proces weer. Dit keer met volwassenen. Gevlucht uit onveilige landen en analfabeet. Soms wel geletterd in hun eigen taal, het Arabisch. Maar ons Latijnse schrift is nog abacadabra voor iedereen. We beginnen net als in groep 3. Ook nu werpen wisselrijtjes en veel herhaling hun vruchten af.

Alleen hebben deze cursisten een extra uitdaging; ze begrijpen de woorden die ze lezen nog niet. Daarom zijn we ook heel veel bezig met woordenschatoefeningen en spreken. Het is een prachtig proces waarin kleine stappen worden gemaakt.

Tot het moment dat ik een blaadje uitdeel met de opdracht: “Lees dit maar zelf. Stil, niet praten. Alleen lezen.” Ik kruip achter mijn bureau. De cursisten gaan heel ingespannen, met hun vinger de woorden aanwijzend, aan het lezen. En dan gebeurt het. Ik hoor de eerste persoon grinniken. Het werkt! Hij begrijpt wat hij leest! Ook andere cursisten komen aan het eind van het verhaal, ieder op zijn eigen tempo. En ik zie ze naar elkaar kijken en wat woorden wisselen. “Dat is probleem”, zegt een cursist. “De was is wit. De sok is zwart...dat is niet goed!”

Inmiddels zijn we nog een paar maanden verder. Er wordt in de klas op 3 niveaus gelezen. Voor sommige cursisten blijven de eenvoudige teksten voorlopig uitdagend genoeg. Anderen zijn toe aan meer.

Eén groepje leest een bibliotheekboekje voor volwassenen op A1. Ze lezen over Achmed die een lied zingt over de woestijn, de dadelboom en heimwee naar zijn eigen land. Ik zie de cursisten genieten; van het feit dat ze zélf een boekje kunnen lezen en van wát ze lezen.

Het levert prachtige gesprekken op. Ik geniet mee. Van de vooruitgang én van wat ze me vertellen. Er gaat een wereld voor me open!